

Q4

Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2021

Fjärde kvartalet

- Nettoomsättningen uppgick till 2 500 MSEK (1 388)
- Rörelseresultatet uppgick till -71 MSEK (-850)
- Kvartalets resultat uppgick till -142 MSEK (-680)

Helåret

- Nettoomsättningen uppgick till 7 287 MSEK (5 529)
- Rörelseresultatet uppgick till -1 106 MSEK (-1 867)
- Årets resultat uppgick till -965 MSEK (-1 491)
- Avkastning på operativt kapital uppgick till -24,6 % (-41,5)
- Nettoskuldssättningsgraden uppgick till 0,54 ggr (0,19)
- Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2021 inte lämnar någon utdelning (-)

Viktiga händelser under fjärde kvartalet

Resandet ökade under kvartalet vilket medfört ett kraftigt förbättrat rörelseresultat. Trots ökningen har resandet inte återgått till nivåerna före pandemin.

Förutsättningarna i vissa trafikavtal inom upphandlad trafik har förändrats, bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin. Detta har påverkat rörelseresultatet för perioden med -540 MSEK till följd av avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar.

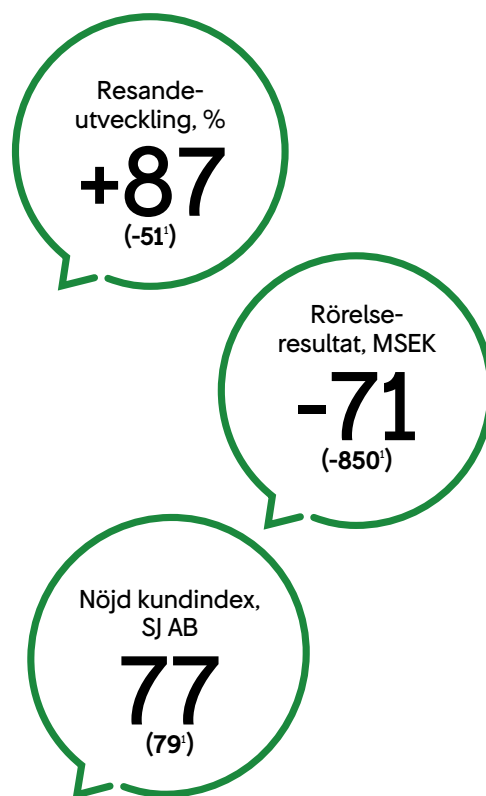
Färre tågavgångar än planerat har körts under november och december. Driftsättningen av ett nytt produktionsplaneringssystem i kombination med hög sjukfrånvaro påverkade SJs förmåga att leverera full trafik under årets sista månader.

Retroaktiv nedsättning av banavgifterna har påverkat rörelseresultat positivt med cirka 350 MSEK. Detta är en följd av att EU tillåter en nedsättning för att mildra effekterna av coronapandemin för tågoperatörer. Ersättningen avser delar av de banavgifter som SJ betalat under perioden den 1 mars 2020 till den 30 september 2021.

Premiärturen med nya X 2000 avgick den 16 november. Samtliga Sjs X 2000 ska byggas om för att erbjuda snabba, bekväma och klimatsmarta resor. Stålkorgen har återanvänts medan såväl exteriör, interiör som teknik är ny.

SJ har fattat tilldelningsbeslut avseende inköp av minst 25 nya snabbtåg och minst lika många regionalståg för att möta det ökande intresset för klimatsmarta tågresor. Snabbtågen blir Sveriges snabbaste tåg med en topphastighet på 250 km/h

SJ tog över ansvaret för Krösatågen den 12 december och upphörde samtidigt att köra Mälartågen. Krösatågen består av tio linjer där även trafik som tidigare annonserades som Kustpilen ingår. Efter att upphandlingen blivit föremål för överprövning kör SJ enligt ett interimsavtal som gäller i två år med option på att kunna förlängas med två år (2+1+1).

Koncernöversikt i sammandrag

	Okt-dec 2021	Okt-dec 2020	Förändring, %	Helår 2021	Helår 2020	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	2 500	1 388	80	7 287	5 529	32
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 971	-2 339	27	-9 171	-7 799	18
Rörelseresultat, MSEK	-71	-850	92	-1 106	-1 867	41
Rörelsemarginal, %	-2,4	-57,1	n/a	-13,7	-31,5	n/a
Betalningsberedskap ² , MSEK	4 164	3 222	29	4 164	3 222	29
Finansiella mål²						
Avkastning på operativt kapital, %, R12, (mål >7%)	-24,6	-41,5	n/a	-24,6	-41,5	n/a
Nettoskuldssättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,54	0,19	n/a	0,54	0,19	n/a
Av styrelsen föreslagna utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	-	-	n/a	-	-	n/a

1. Jämförelsetal avser motsvarande kvartal 2020.

2. För avstämningar, se sidan 18.

Fortsatt återhämtning under ett utmanande kvartal

Ännu ett pandemipräglat år har passerat och effekten på SJ spretar. Å ena sidan är det fantastiskt hur många som väljer hemester och som ser tåget och SJ som det mest attraktiva resealternativet. Å andra sidan har pandemin skapat helt nya utmaningar bland annat inom den upphandlade trafiken. Där står vi som tågoperatör i vissa avtalskonstruktioner hela den ekonomiska risken när resenärerna uteblir men saknar mandat att minska trafikutbudet och därmed sänka våra kostnader.

Lättade restriktioner till följd av minskad smittspridning under merparten av det fjärde kvartalet medförde att efterfrågan på SJ-resor fortsatte att öka, om än från föregående års extremt låga nivå. Resandet¹ ökade kraftigt med 87 procent under fjärde kvartalet jämfört med samma period föregående år. Efterfrågan var fortsatt hög under jul- och nyårshelgerna. Även för helåret 2021 var resandeutvecklingen positiv och uppgick till 11 procent jämfört med 2020.

Under kvartalet har vi behövt reducera vår trafik, främst i Bergslagen och Mälardalen. Inledningsvis berodde det på att vi fick stora problem med vårt nya planeringssystem. Resultatet blev en mycket ineffektiv produktion där varken tåg eller medarbetare planerades optimalt.

Inför jul- och nyårshelgen tvingades vi ställa in ytterligare tåg på grund av extremt höga sjukskrivningstal. Denna gång drabbades all trafik. Vi gjorde allt vi kunde för att säkra att våra så viktiga kunder skulle kunna ta sig till sina destinationer under dessa helger. Genom att förlänga tåg, hjälpa kunder att boka om, få våra medarbetare att på ett enastående sätt ställa upp och jobba trots planerad ledighet samt genom att ersätta tåg med buss lyckades vi trots allt väldigt väl.

Att leverera vad vi lovat är centralt för oss alla på SJ. Jag ber därför alla drabbade resenärer om ursäkt. En lika innerlig ursäkt går till våra medarbetare, många har slitit hårt och gör så fortfarande för att påverkan på våra resenärer ska minimeras. Jag vill särskilt lyfta fram våra tågvårdar, lokförare, medarbetare inom planering och trafikledning samt på SJ Kundservice.

” För att möta den stora efterfrågan på klimatsmarta, bekväma och effektiva tågresor har vi under kvartalet fattat två viktiga tilldelningsbeslut

För att möta den stora efterfrågan på klimatsmarta, bekväma och effektiva tågresor har vi under kvartalet fattat två viktiga tilldelningsbeslut. De närmaste åren kommer vi att investera i minst 25 nya snabbtåg och minst lika många regionaltåg.

Regionaltågen är utformade för att många på ett bekvämt sätt ska kunna resa kortare sträckor och använda tiden ombord för arbete. Våra nya snabbtåg kommer att erbjuda ännu högre komfort för längre resor med sköna stolar, varm mat i bistrovagnen och allra senaste tekniken både för resenärer och i själva tåget. De blir också Sveriges snabbaste snabbtåg med en topphastighet på 250 km/h.

Vi har också tagit vårt första nya X 2000 i trafik. Den 16 november var vi många som samlats på Stockholms

Centralstation inför premiärturen till Göteborg. Lovorden var många, inte minst om de fantastiska stolarna. Nu ser vi fram emot att de övriga X 2000-tågen ska genomgå samma förvandling.

På nya X 2000 är allting nytt utom stålkorpen, som vi valt att återanvända med sin unika korglutning. Därmed har vi sparat stora mängder stål vilket gjort att nya X 2000 numera finns med på Hagainitiativets lista över goda exempel inom cirkulär ekonomi.

Kraftigt minskat resande under pandemin har skapat utmaningar inom upphandlad trafik. Under pandemin har vissa avtalskonstruktioner blivit ohållbara när resenärerna uteblivit samtidigt som vi inte kunnat styra över vilken trafik vi kör. För oss har det medfört att vi haft kvar höga kostnader medan våra intäkter minskat drastiskt. Resenärerna riskerar att hamna i kläm när alltför obalanserade avtal gör att vi tågoperatörer inte får en rimlig ersättning när resandet blir avsevärt lägre än vad som prognosticerats.

I Norge meddelade den nya regeringen i höstas att pågående eller planerade upphandlingar av tågtrafik stoppas. Därmed förändras förutsättningarna helt genom att vi inte längre har möjlighet att vinna fler trafikpaket och utöka den trafik vi redan kör i Norge under varumärket Nord. Vi ser fortfarande goda möjligheter för att bättre knyta ihop vår trafik i Sverige och Norge. I denna händelserika tid har Rikke Lind nyligen tillträtt som vd för vårt norska dotterbolag SJ Norge. Varmt välkommen, Rikke!

Efter intensiva förberedelser tog vi över ansvaret för Krösatågen i mitten av december. Övertagandet gick smidigt och vi är glada över att välkomna Krösatågens medarbetare och resenärer till SJ. Vid samma tidpunkt slutade vi köra Mälartågen och gjorde en professionell överlämning till den nya operatören.

Kraftigt ökat resande bidrog till att SJs rörelseresultat för det fjärde kvartalet förbättrades kraftigt till -71 MSEK (-850). Förändrade förutsättningar inom upphandlad trafik påverkade rörelseresultatet med -540 MSEK till följd av avsättning för framtida osäkerhet avseende vissa avtal och nedskrivning av tillhörande tillgångar. Rörelseresultatet har även påverkats av statliga bidrag om 400 MSEK, som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin.

Vi är väl förberedda för framtiden med nya tåg på gång och en tydlig plan för 2022. Vi har sett över styrningen av SJ för att få ännu snabbare framdrift i vårt förbättringsarbete och bli effektivare. Vi har också etablerat nya strategiska mål och nyckeltal som gäller sedan den 1 januari 2022. Hela koncernen har infört det nya året tagit fram verksamhetsplaner som adresserar våra strategiska fokusområden.

Alla aktiviteter vi genomför syftar till att få fler att välja SJ även för sin nästa resa. Våra kunders klimatsmarta resor gör oss unika genom att ju fler som väljer att ta tåget, desto bättre för klimatet. För vi är framtidens sätt att resa.

Stockholm den 9 februari 2022

Monica Lingegård
Verkställande direktör

1. Resandeutveckling inkluderar resande med biljetter som SJ-koncernen erhåller intäkterna för, inklusive resande med periodkort inom ramen för Mavingo-avtalet, exklusive resande med periodkort inom övriga trafikavtal.

SJ-koncernens styrkort¹

	Utfall 31 dec 2021	Mål helår 2021	Utfall helår 2020
 Medarbetare			
Sjukfrånvaro, Sverige, % (R12)	6,9	4,5	6,5
Mångfald, %, utländsk bakgrund enligt SCB, Sverige (årsvärde)	19 ²	18	18
 Partnerskap & resurser			
Antal genomförda hållbarhetsrevisioner ³ , SJ AB (ackumulerat)	6	6	3
Leverantörs- och partnerskapsindex, SJ AB (årsvärde)	7,8	8,0	7,9
 Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex, Sverige (ackumulerat)	97,3	96,6	96,7
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (årsvärde)	58	61	57
Miljöindex, SJ AB (årsvärde)	65	n/a	n/a ⁴
 Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (årsvärde)	78	77	78
 Process			
Punktlighet långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	87	95	88
Punktlighet medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), 5 min, % (R12)	92	95	94
Punktlighet kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), 3 min, % (R12)	95	95	95
Regularitet ⁵ långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), % (R12)	98	98	96
Regularitet ⁵ medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), % (R12)	95	98	97
Regularitet ⁵ kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), % (R12)	97	98	98
 Finans			
Avkastning på operativt kapital, % (R12)	-24,6	>7,0 ⁶	-41,5
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,54	0,5-1,0 ⁷	0,19
Utdelning, andel av periodens resultat, %	— ⁸	30-50	—

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till SJ:s [Års- och hållbarhetsredovisning 2020 sidorna 107-108](#).
2. Utfallet är exklusive Krösatågen, som SJ tog över den 12 december 2021.
3. Fördjupade leverantörsgrensningar ur ett hållbarhetsperspektiv.
4. Undersökningsmetoden har förändrats och utfallet är inte jämförbart med tidigare perioder.

5. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.
6. Målet ska nås i genomsnitt.
7. Målet ska nås på sikt.
8. Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2021 inte lämnar någon utdelning.

Hållbart företagande

Jämförelsetal inom parentes avser utfall för helåret 2020, om inte annat anges.

Hållbart företagande är integrerat i Sjs affärsmodell. Med utgångspunkt i vision, affärsidé, värdeord och Sjs balanserade styrkort kan verksamheten bedrivas så att Sjs kunder och resenärer erbjuds en resa som är socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar. Sjs balanserade styrkort har sex styrområden för att regelbundet mäta och följa upp var SJ står i förhållande till uppsatta mål.

Medarbetare

Medarbetarnas hälsa och säkerhet har högsta prioritet eftersom friska medarbetare är en förutsättning för Sjs leverans. Omfattande åtgärder har vidtagits för att arbetsmiljön ska vara trygg och säker även under coronapandemin, bland annat genom förändrat arbetssätt ombord på tågen, digitala möten och hemarbete för dem som kan.

I enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation uppmannas medarbetare inom Sjs svenska verksamhet med administrativa arbetsuppgifter att återigen arbeta hemifrån från den 23 december. Även de medarbetare inom Sjs norska verksamhet som har möjlighet uppmannas att arbeta hemifrån.

I början av november införde SJ ett nytt planeringssystem. Driftsättningen av det nya systemet medförde stora problem. Bland annat ineffektiva scheman, vilket medförde oacceptabelt många och sena schemaändringar för tågvärddar och lokförare och mycket hög arbetsbelastning för främst medarbetare inom planeringen. Medarbetare från andra delar av Sjs organisation bytte tillfälligt arbetsuppgifter för att stötta där det behövdes. SJ arbetar intensivt för att komma tillrätta med problemen utifrån en tydlig handlingsplan.

Rekommendationen att stanna hemma vid minsta symtom under coronapandemin har fått stor påverkan på sjukfrånvaron bland Sjs medarbetare. Liksom på andra håll i samhället ökade sjukfrånvaron kraftigt inom SJ i slutet av året när coronapandemin genom omikronvarianten fick ny fart.

Sjukfrånvaron i Sjs svenska verksamhet uppgick under helåret 2021 till 6,9 procent (6,5). Under fjärde kvartalet var sjukfrånvaron 8,0 procent (6,8 under samma period 2020).

Sjukfrånvaron i Sjs norska verksamhet uppgick under helåret 2021 till 6,2 procent (4,8 under perioden 8 juni-31 december 2020). Under fjärde kvartalet uppgick sjukfrånvaron till 6,7 procent. På grund av olika regler för sjukfrånvaro i de båda länderna är utfallen inte fullt ut jämförbara.

Medelantalet anställda i SJ-koncernen uppgick under fjärde kvartalet till 4 504 (4 191 under samma period 2020), fördelat på 2 782 (2 886 under samma period 2020) i moderbolaget SJ AB och 1 723 (1 305 under samma period 2020) i koncernens dotterbolag. Förändringen av medelantalet anställda förklaras främst av trafikstart för Öresundstågstrafiken i december 2020. Medelantalet anställda i SJ-koncernen under helåret 2021 uppgick till 4 532 (3 940 under 2020).

Bland Sjs medarbetare i Sverige¹ 2021 hade 19 procent (18) utländsk bakgrund enligt SCB:s definition. Andelen har ökat något sedan föregående år.

Partnerskap & resurser

Under 2021 har SJ genomfört sex (tre under 2020) hållbarhetsrevisioner. Revisionerna avsåg städbolag samt leverantörer av fordonsunderhåll.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för helåret uppgick till 97,3 (96,7).

Varumärkesindex (VMI) för helåret, liksom för det fjärde kvartalet, uppgick till 58 (57). Den positiva utvecklingen under hela året fortsatte även under årets sista kvartal. SJ har tagit ansvar under pandemin genom att ha upprätthållit tågtrafik på alla sina linjer och möjliggjort trygga och säkra resor.

Utfallet för Miljöindex under helåret och även för det fjärde kvartalet blev 65 (n/a). Jämförelsetal för helåret 2020 saknas på grund av ny metod.

Nya X 2000 är ett nytt tåg byggt inuti ett befintligt. Genom att återanvända stålkorpen har SJ sparat stora mängder stål, och Sjs projekt finns med på Hagainitiativets lista över goda exempel inom näringslivet på cirkulär ekonomi. Hagainitiativet är ett företagsnätverk som arbetar för att minska klimatpåverkan.

Kund

SJ har genomfört flera anpassningar för att göra tågresor trygga och säkra för resenärer och medarbetare under coronapandemin. SJ har påmint om vikten av att hålla avstånd och skapat förutsättningar för att hålla avstånd ombord. SJ och resenärerna har ett gemensamt ansvar för att undvika smittspridning under tågresan.

SJ AB:s Nöjd kundindex (NKI) uppgick för helåret till 78 (78) och för fjärde kvartalet till 77.

Tågtrafik över gränsen mellan Sverige och Norge är återigen tillåten och SJ återupptog trafiken Trondheim – Storlien och Oslo – Stockholm under fjärde kvartalet.

Sedan den 28 december tilläts endast sittande resenärer inom långväga svensk kollektivtrafik som en åtgärd för att minska spridningen av coronaviruset.

Under november och december har avgångar ställts in till följd av problem som uppstod när Sjs nya planeringssystem driftsattes samt mycket höga sjukskrivningstal. För att säkra att så många kunder som möjligt skulle kunna ta sig till sina destinationer förlängdes tåg, kunder bokades om och avgångar ersattes med buss. Detta medförde högt tryck på SJ Kundservice.

Den 1 november var första resdagen med Sjs nya erbjudande 2 klass Lugn. Erbjudandet riktar sig till den som vill ha en lugn resa på Sjs snabbtåg med goda möjligheter att arbeta, studera eller koppla av. Den undersökning som gjorts bland dem som rest i 2 klass Lugn visar att majoriteten anser att erbjudandet är prisvärt och troligen kommer att välja det igen.

Premiärturen med nya X 2000 avgick den 16 november. Under andra veckan i december genomfördes en undersökning bland de som rest med det nya tåget. Mest positivt upplevdes tågets utseende invändigt, stolarnas utseende och komfort vara.

1. Utfallet är exklusive Krösatågen, som SJ tog över den 12 december 2021.

Process

Punktligheten för Sjs avgångar i Sverige under 2021 blev för långdistanståg 87 procent (88), medeldistanståg 92 procent (94) och för kortdistanståg 95 procent (95).

Under fjärde kvartalet påverkades punktlighet och regularitet negativt av många stora trafikpåverkande händelser. Väderrelaterade utmaningar med snö och hårda vindar skapade störningar för tågtrafiken i främst västra Sverige.

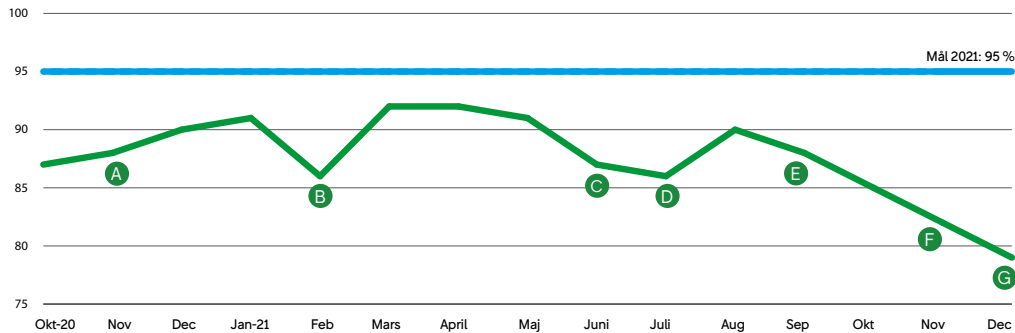
Problem med driftsättningen av Sjs nya planeringssystem medförde inställda avgångar i främst Mälardalen och Bergslagen under november och december. Situationen förvärrades ytterligare av kraftigt ökade sjukfrånvarotal bland Sjs medarbetare under jul- och nyårshelgerna, vilket påverkade alla linjer.

Vanliga orsaker till störningar i Sjs svenska verksamhet under fjärde kvartalet var bland annat fel på infrastrukturen, kopparstöld, fordonsfel samt obehöriga i spårområdet.

Punktligheten för Sjs avgångar i Norge under 2021 uppgick för långdistanståg till 86 procent (n/a) och för medeldistanståg 89 procent (n/a). Punktlighet mäts på olika sätt i Norge och Sverige och utfallen är därför inte fullt ut jämförbara.

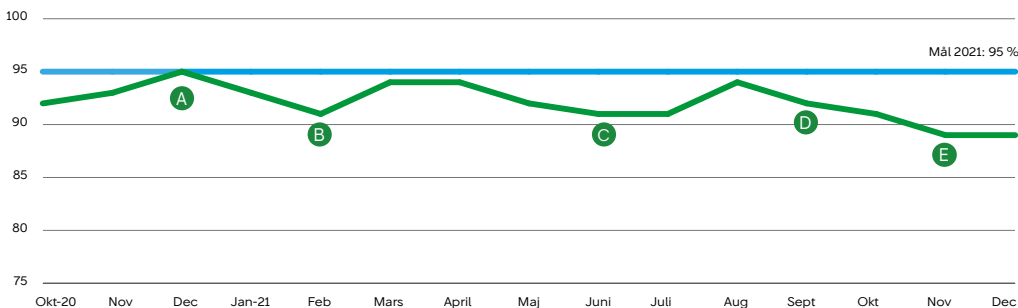
Punktligheten under fjärde kvartalet påverkades negativt av främst externa förhållanden och infrastrukturfel.

Punktlighet långdistanståg i Sverige, % (månadsvärden)

- A** Få underhållsarbeten i kombination med bra väderförhållanden samt färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin.
- B** Flera händelser med stor trafikpåverkan, bland annat ett urspårat godståg i Häggvik utanför Stockholm och ett rälsbrott vid Göteborgs Centralstation, samt fel på infrastruktur och fordon.
- C** Flera händelser med stor trafikpåverkan, främst problem med infrastruktur och fordon, på grund av regn, vind och hög temperatur.
- D** Sommarvärmen medförde bränder nära spårområdet samt påverkade signalsystem och fordon. SJ körde längre tåg än planerat.
- E** Kontaktledningsfel i Hässleholm. Många fall av obehöriga i spårområdet, olyckor, fordonsfel och signalfel.
- F** Stark vind orsakade nedfallna träd och avstängda banor. Händelser med stor trafikpåverkan i kombination med problem med driftsättningen av Sjs nya planeringssystem skapade brist på fordon och medarbetare.
- G** Extremt höga sjukskrivningstal tillsammans med problem med driftsättningen av Sjs nya planeringssystem skapade brist på fordon och medarbetare. Hårda vindar och snöfall medförde att banor stängdes av.

Punktlighet medeldistanståg i Sverige, % (månadsvärden)

- A** Få underhållsarbeten i kombination med bra väderförhållanden samt färre tåg och resenärer än vanligt på grund av coronapandemin.
- B** Flera händelser med stor trafikpåverkan under främst första hälften av månaden, bland annat ett urspårat godståg i Häggvik utanför Stockholm samt ett rälsbrott vid Göteborgs Centralstation.
- C** Flera händelser med stor trafikpåverkan, främst problem med infrastruktur och fordon, på grund av regn, vind och hög temperatur.
- D** Många fall av obehöriga i spårområdet, olyckor, fordonsfel och signalfel.
- E** Extremt höga sjukskrivningstal tillsammans med problem med driftsättningen av Sjs nya planeringssystem skapade brist på fordon och medarbetare. Hårda vindar och snöfall medförde att banor stängdes av.

Finans

Sjs finansiella mål är avkastning på operativt kapital, nettoskuldsättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För definitioner av Sjs alternativa nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2020 sidan 107 och för avstämningar till sidan 18 i denna rapport. Jämförelsetal inom parantes avser utfall per den 31 december 2020.

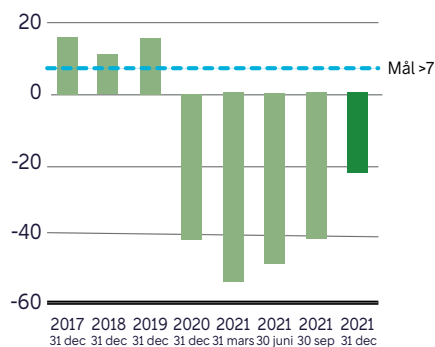
Avkastning på operativt kapital per den 31 december 2021 uppgick till -24,6 procent (-41,5) vilket är under målet på >7 procent som ska nås i genomsnitt. Detta mestadels på grund av negativt rörelseresultat, till följd av lägre resande under coronapandemin.

Koncernens nettoskuldsättningsgrad uppgick per den 31 december 2021 till 0,54 ggr (0,19). Sjs kapitalstruktur ligger inom ägarens långsiktiga mål på 0,5-1,0 ggr. Förändringen i nettoskuldsättningsgrad beror mestadels på negativt rörelseresultat till följd av coronapandemin. SJ står inför stora investeringar som kommer att öka skuldsättningsgraden på sikt.

Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2021 inte lämnar någon utdelning (-).

Finansiella mål	31 dec 2021	31 dec 2020
Avkastning på operativt kapital, %, R12 (mål >7%)	-24,6	-41,5
Nettoskuldsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,54	0,19
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	-	-

Avkastning på operativt kapital, %, R12

Information om SJ-koncernen

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Sjs risker och riskhantering beskrivs i [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2020](#) på sidorna 39-40. Därutöver har följande tillkommit:

Effekter av den pågående coronapandemin

Sedan andra kvartalet 2021 har resandeutvecklingen med SJ varit stark, även om efterfrågan inte är tillbaka på samma nivå som innan coronapandemin. Det är svårt att bedöma hur återgången till vardagen kommer att vara och vilka konsekvenser det kan få för tågresandet både i närtid och på lite längre sikt. SJ har valt att upprätthålla trafik på samtliga linjer under hela coronapandemin även om antalet avgångar minskats.

Resandet har sedan mitten av mars 2020 varit på en låg nivå även om resandet ökat kraftigt sedan det andra kvartalet 2021. Minskat resande påverkar Sjs biljetttäkter direkt medan kostnaderna i stor utsträckning på kort sikt är fasta. SJ har genomfört kraftfulla åtgärder för att minska kostnadsbasen på kort och lång sikt, vilka stegvis fått effekt. SJ har bland annat effektiviserat organisationen och lokalutnyttjandet.

Under perioden den 28 december 2021 till 9 februari 2022 skulle resenärer på kollektivtrafikresor längre än 15 mil i Sverige så långt det var möjligt ha en sitt- eller sovplats.

Förutsättningarna i vissa trafikavtal inom upphandlad trafik har förändrats, bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin. Detta har påverkat rörelseresultatet för det fjärde kvartalet 2021 med -540 MSEK till följd av avsättning för framtida osäkerhet och nedskrivning av tillhörande tillgångar. I dialog med beställarna har SJ i viss mån anpassat den upphandlade trafiken.

Sedan det fjärde kvartalet 2021 tilläts återigen tågtrafik över landsgränsen mellan Sverige och Norge. Snabbtågstrafiken mellan Stockholm och Köpenhamn återupptogs den 13 september.

SJ har tagit del av stöd från de generella statliga paket som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin för verksamheten i Sverige. Retroaktiv nedsättning av banavgifterna har påverkat rörelseresultatet för det fjärde kvartalet positivt med cirka 350 MSEK. Detta är en följd av att EU tillåter en nedsättning för att mildra effekterna av coronapandemin för tågoperatörer. Ersättningen avser delar av de banavgifter som SJ betalat under perioden den 1 mars 2020 till den 30 september 2021. Sjs verksamhet i Norge har tagit del av det stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken. Sammanlagt, i SJ-koncernen, har det fjärde kvartalets rörelseresultat påverkats av statliga bidrag om 400 MSEK (113) och årets resultat har påverkats med 792 MSEK (471).

SJ hade per den 31 december 2021 en betalningsberedskap om 4 164 MSEK (3 222), bestående av likvida medel och outnyttjade kreditlöften. Den 8 april 2021 avtalade SJ om en hållbarhetslänkad kreditfacilitet om 3 miljarder kronor som ersatte den tidigare om 1,5 miljarder kronor. Den nya kreditfaciliteten syftar till att öka Sjs finansiella flexibilitet och löper om tre år med möjlighet till 1+1 års förlängning.

Nyttjandevärdet bedöms överstiga det bokförda värdet på den kassagenererande enheten per den 31 december 2021, varför inget nedskrivningsbehov föreligger.

Coronapandemin förväntas få en negativ påverkan på Sjs finansiella utfall under inledningen av 2022.

Organisationsförändringar

Lars Lindberg tillträdde som tillförordnad Direktör Trafik & Service och medlem av koncernledningen den 13 december. Detta efter att Madeleine Raukas lämnat rollen som Direktör Trafik & Service och vice vd för SJ AB samt koncernledningen.

Rikke Lind tillträdde som ny vd för SJ Norge AB den 3 januari 2022. Lena A. Nesteby, kommersiell direktör för SJ Norge, har varit tillförordnad vd fram till samma dag.

Händelser efter balansdagen

Inga övriga händelser har inträffat efter den 31 december 2021 som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens eller moderbolagets räkenskaper.

Definitioner och mätmetoder

Denna rapport innehåller finansiella nyckeltal i enlighet med det ramverk som SJ tillämpar, vilket baseras på IFRS. Därutöver finns andra nyckeltal (alternativa nyckeltal) som används av företagsledningen och andra intressenter för att analysera trender och utvecklingen av koncernens verksamhet som inte direkt kan utläsas eller härledas ur de finansiella rapporterna. Sjs intressenter bör inte betrakta dessa alternativa nyckeltal som substitut, utan snarare som komplement till den finansiella rapportering som upprättats i enlighet med IFRS. Observera att de alternativa nyckeltal som SJ definierat kan skilja sig från andra företagsdefinitioner av samma begrepp. För definitioner hänvisas till [Sjs års- och hållbarhetsredovisning 2020](#) sidan 107 och till sidan 18 i denna rapport.

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Not	Okt-dec 2021	Okt-dec 2020	Helår 2021	Helår 2020
Nettoomsättning	2	2 500	1 388	7 287	5 529
Övriga rörelseintäkter		400	100	778	402
Summa rörelsens intäkter		2 900	1 489	8 065	5 931
Personalkostnader		-900	-916	-3 375	-2 850
Av- och nedskrivningar		-351	-260	-941	-945
Övriga kostnader		-1 719	-1 163	-4 854	-4 004
Summa rörelsens kostnader		-2 971	-2 339	-9 171	-7 799
Resultat från andelar i intressebolag		0	0	0	0
Rörelseresultat		-71	-850	-1 106	-1 867
Finansnetto		-2	5	-6	-8
Resultat före skatt		-73	-845	-1 113	-1 875
Skatt på periodens resultat		-69	165	148	384
Periodens resultat		-142	-680	-965	-1 491
Hänförligt till:					
Moderbolagets aktieägare		-142	-680	-965	-1 491
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK		-35,5	-170,0	-241,2	-372,7
Genomsnittligt antal aktier, tusental		4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat					
<i>Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen</i>					
Kassaflödessäkringar					
- förändring i verkligt värde		5	-8	39	-43
- omklassificering till resultaträkningen		-3	4	-1	4
Uppskjuten skatt		0	1	-8	9
Omräkningsdifferens utländska dotterbolag		-6	0	-2	2
Övrigt totalresultat för perioden		-4	-3	28	-28
Totalresultat för perioden		-146	-683	-937	-1 519
Hänförligt till:					
Moderbolagets aktieägare		-146	-683	-937	-1 519

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

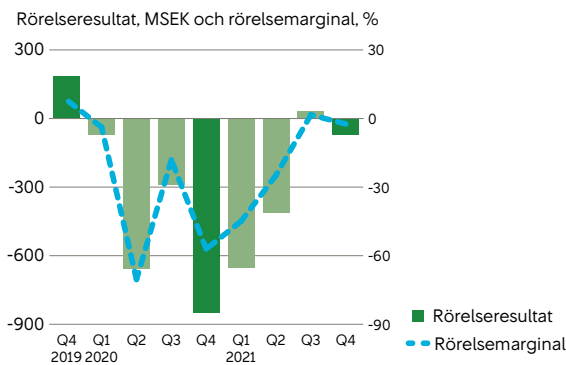
Resultatutveckling fjärde kvartalet 2021

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för det fjärde kvartalet förbättrades kraftigt och uppgick till -71 MSEK (-850), vilket motsvarar en rörelsemarginal på -2,4 procent (-57,1). Fjärde kvartalet 2021 påverkades i mindre omfattning av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna vidtagit än motsvarande kvartal föregående år. Resandet¹ ökade kraftigt med 87 procent jämfört med samma kvartal föregående år, vilket påverkade rörelseresultatet positivt. Beläggningsgraden har också ökat kraftigt men var liksom resandet fortsatt på en lägre nivå än innan coronapandemin.

Rörelseresultatet har påverkats med -540 MSEK till följd av avsättning för framtida osäkerhet avseende vissa avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar. Detta då förutsättningarna för avtalen har förändrats bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin.

Rörelseresultatet har påverkats positivt av statliga bidrag, som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin, om 400 MSEK (113).

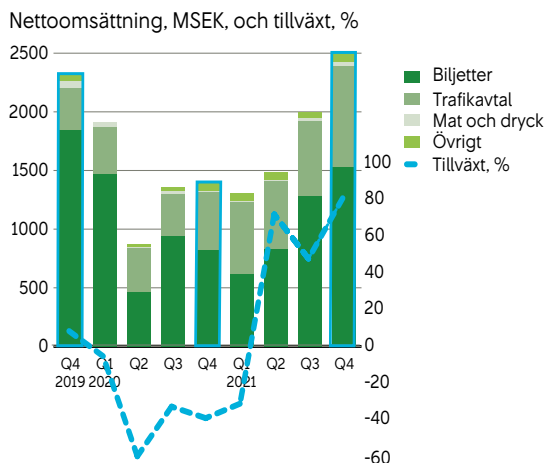

Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 2 500 MSEK (1 388), en ökning med 80,1 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Biljettintäkterna ökade kraftigt till följd av det högre resandet, resandeutvecklingen¹ uppgick till 87 procent. Resandet var fortsatt lägre än innan coronapandemin.

Trafikavtalsintäkterna har också ökat kraftigt främst till följd av Öresundstågstrafiken som hade trafikstart i december 2020.

1. Resandeutveckling inkluderar resande med biljetter som SJ-koncernen erhåller intäkterna för, inklusive resande med periodkort inom ramen för Movingo-avtalet, exklusive resande med periodkort inom övriga trafikavtal.

Yielden (biljettpris per personkilometer) ökade mestadels på grund av högre efterfrågan på biljetter jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

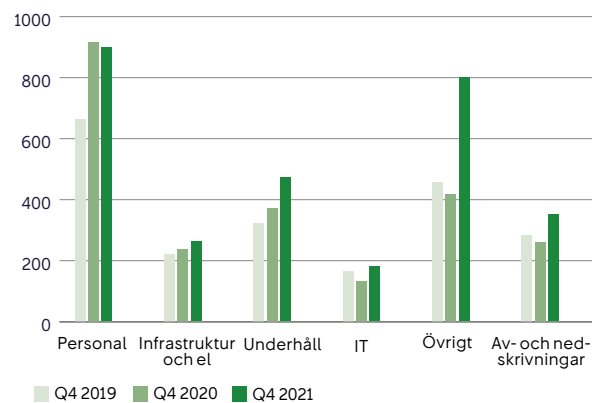
Försäljningen av mat och dryck ökade till följd av det högre resandet.

Övriga rörelseintäkter ökade på grund av statligt bidrag om cirka 350 MSEK i form av retroaktiv nedsättning av banavgifter. Därutöver har norsk verksamhet erhållit statligt bidrag.

Kostnader

Totalt ökade koncernens kostnader med 27,0 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Det högre kostnadsutfallet förklaras främst av avsättning för framtida osäkerhet avseende vissa avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar. Detta då förutsättningarna för avtalen har förändrats bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin. Kostnaderna har också ökat på grund av Öresundstågstrafiken som hade trafikstart i december 2020.

Utveckling per kostnadsslag, MSEK

Personalkostnaderna minskade något jämfört med samma period föregående år. Den avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som redovisades föregående år har justerats ned med 50 MSEK. Minskningen motverkades av kostnader för nya medarbetare i Öresundstågstrafiken samt årlig lönerrevision.

Kostnaderna för infrastruktur ökade på grund av högre pris. Elkostnaden ökade på grund av Öresundstågstrafiken, enhetspriset på el som Trafikverket debiterade var i nivå med samma kvartal föregående år.

Underhållskostnaderna ökade till följd av Öresundstågstrafiken, samt underhåll hänförligt till fordon inom upphandlad trafik där SJ erhåller separat ersättning.

IT kostnaderna ökade främst till följd av kostnader för att lösa de utmaningar som uppstått kopplat till det nya personalplaneringssystemet samt större satsning på utveckling jämfört med samma kvartal föregående år.

Övriga kostnader ökade mestadels på grund av avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik om 345 MSEK.

Av- och nedskrivningar har ökat jämfört med motsvarande kvartal föregående år på grund av nedskrivning av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar kopplade till avtal inom upphandlad trafik om 145 MSEK. Ökningen har till viss del motverkats av lägre avskrivningar på nyttjanderättstillgångar och fullt avskrivna materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar under 2020.

Resultatutveckling fjärde kvartalet 2021

forts

Finansnetto, skatt och periodens resultat

Sjs finansnetto uppgick till -2 MSEK (5). Koncernens resultat före skatt uppgick till -73 MSEK (-845). Skatt på periodens resultat uppgick till -69 MSEK (165). Den effektiva skattesatsen uppgick därmed till 94,1 procent (-19,5). Skillnaden mellan den effektiva skattesatsen och vägd genomsnittlig skattesats om -21,0 procent förklaras främst av avsättning för avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar för vilket ingen uppskjuten skatt på framtida underskottsavdrag har redovisats. Även tidigare redovisad uppskjuten skattefordran hänförlig till ett avtal inom upphandlad trafik har skrivits ner i det fjärde kvartalet.

Periodens resultat uppgick till -142 MSEK (-680).

Resultatutveckling helåret 2021

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för året uppgick till -1 106 MSEK (-1 867), vilket motsvarar en rörelsemarginal på -13,7 procent (-31,5). Året påverkades precis som föregående år starkt av coronapandemin och de åtgärder myndigheterna vidtagit för att minska smittspridningen, se sidan 7 för ytterligare information. Resandeutvecklingen¹ för helåret ökade och uppgick sammantaget till 11 procent jämfört med föregående år, men resandet var fortsatt lägre än innan coronapandemin.

Rörelseresultatet har påverkats med -540 MSEK till följd av avsättning för framtida osäkerhet avseende vissa avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar. Detta då förutsättningarna för avtalen har förändrats bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin.

Rörelseresultatet har påverkats positivt av statliga bidrag om 792 MSEK (471) som syftar till att mildra coronapandemins effekter.

Finansnetto, skatt och årets resultat

Sjs finansnetto uppgick till -6 MSEK (-8). Koncernens resultat före skatt uppgick till -1 113 MSEK (-1 875). Skatt på periodens resultat uppgick till 148 MSEK (384) och består av uppskjuten skatt hänförlig till framtida underskottsavdrag. Den effektiva skattesatsen uppgick till -13,3 procent (-20,5). Skillnaden mellan den effektiva skattesatsen och vägd genomsnittlig skattesats om -21,0 procent förklaras främst av avsättning för avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar för vilket ingen uppskjuten skatt på framtida underskottsavdrag har redovisats. Även tidigare redovisad uppskjuten skattefordran hänförlig till ett avtal inom upphandlad trafik har skrivits ner i det fjärde kvartalet.

Årets resultat uppgick till -965 MSEK (-1 491).

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	Not	31 dec 2021	31 dec 2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		4 908	4 956
Nyttjanderättstillgångar		557	726
Immateriella tillgångar		287	343
Uppskjutna skattefordringar		72	-
Övriga långfristiga tillgångar	3	102	143
Summa anläggningstillgångar		5 926	6 168
Omsättningstillgångar			
Varulager		6	8
Kortfristiga fordringar		1 214	711
Kortfristiga placeringar	3	259	773
Kassa och bank		1 064	1 622
Summa omsättningstillgångar		2 544	3 114
SUMMA TILLGÅNGAR		8 470	9 282
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital		2 715	3 652
Långfristiga skulder			
Leasingskulder	3	347	513
Övriga räntebärande skulder	3	1 814	2 178
Avsättningar		484	310
Uppskjutna skatteskulder		0	69
Summa långfristiga skulder		2 645	3 070
Kortfristiga skulder			
Leasingskulder	3	235	227
Övriga räntebärande skulder	3	346	105
Avsättningar		468	500
Icke räntebärande skulder		2 061	1 728
Summa kortfristiga skulder		3 110	2 560
Summa skulder		5 755	5 631
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 470	9 282

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning är den 31 december 2020.

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick till 4 908 MSEK (4 956) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonslotta består främst av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar.

Nyttjanderättstillgångar

Koncernens nyttjanderättstillgångar består av hyresavtal för lokaler, vilka totalt uppgick till 557 MSEK (726).

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 287 MSEK (343) och utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av verksamhetsnära IT-system. De immateriella tillgångarna har minskat främst på grund av nedskrivning om 109 MSEK kopplat till avtal inom upphandlad trafik.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 259 MSEK (773), där minskningen främst förklaras av att kortfristiga placeringar om 513 MSEK har förfallit samt avyttrats för att stärka koncernens likviditet.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens leasingsskuld uppgick till 582 MSEK (740) och övriga räntebärande skulder till 2 160 MSEK (2 283). Övriga räntebärande skulder utgörs främst av lån för finansiering av de nya snabbtåg SJ ska investera i, SJ 3000 samt för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på upp till 12 år.

Avsättningar

Koncernens avsättningar uppgick till 953 MSEK (810). Ökningen beror på avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik om 345 MSEK. Ökningen motverkas till viss del av att den avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som redovisades föregående år har minskat med 78 MSEK. Även avsättningar för värdebevis och kundlojalitetsprogramet SJ Prio har minskat. Värdebevis har utställts till resenärer som avbokat sin SJ-resa.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	2021	2020
Ingående balans den 1 januari	3 652	5 170
Periodens resultat	-965	-1 491
Övrigt totalresultat för perioden	28	-28
Totalresultat för perioden	-937	-1 519
Utdelning till aktieägare	-	-
Utgående balans den 31 december	2 715	3 652

Kommentarer till koncernens rapport över förändring i eget kapital

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över förändring i eget kapital är den 31 december 2020.

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick till 2 715 MSEK (3 652). Förändringen förklaras av periodens totalresultat.

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Okt-dec 2021	Okt-dec 2020	Helår 2021	Helår 2020
Resultat före skatt	-73	-845	-1 113	-1 875
<i>Ej kassaflödespåverkande poster</i>				
Av- och nedskrivningar	351	260	941	945
Övriga ej kassaflödespåverkande poster	342	170	189	289
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	620	-415	18	-641
Kassaflöde från rörelsekapital	-152	144	-164	-34
Kassaflöde från den löpande verksamheten	468	-271	-146	-675
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-129	-163	-503	-505
Investeringar i immateriella tillgångar	-33	-46	-99	-169
Övrig investeringsverksamhet	62	286	518	1 667
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-100	76	-84	994
Upptagna lån	-	1 499	-	1 499
Amortering	-88	-122	-329	-400
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-88	1 377	-329	1 099
Periodens kassaflöde	281	1 183	-558	1 418
Likvida medel vid periodens början	783	439	1 622	204
Likvida medel vid periodens slut	1 064	1 622	1 064	1 622

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är fjärde kvartalet 2020.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Resultat före skatt för fjärde kvartalet 2021 uppgick till -73 MSEK (-845). Ökningen av ej kassaflödespåverkande poster är främst en följd av avsättning för framtida osäkerhet avseende vissa avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar. Detta då förutsättningarna för avtalen har förändrats bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin. Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick därmed till 620 MSEK (-415).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -100 MSEK (76). Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -129 MSEK (-163), varav -121 MSEK (-156) avsåg investeringar i fordon. Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -33 MSEK (-46) och avsåg anpassning av IT-system.

Periodens avyttring och förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 48 MSEK (283).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

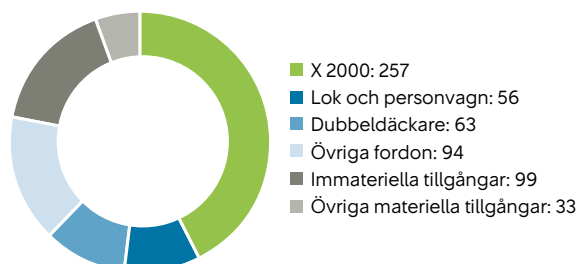
Kassaflöde från finansieringsverksamheten uppgick till -88 MSEK (1 377). Lån har amorterats med -23 MSEK (-36) och leasingskulden med -65 MSEK (-86). Föregående år tog SJ upp nytt lån om 1 499 MSEK för att delfinansiera inköp av nya snabbtåg.

Koncernens investeringar

Under de närmaste åren avser SJ att investera cirka 12 miljarder kronor i nya och befintliga tåg för att kunna erbjuda framtidens klimatsmarta resor. Dessutom fortsätter SJ att löpande investera i förbättrad säkerhet, prestanda och kundupplevelse, däribland egna, digitala säljkanaler.

Investeringarna i materiella anläggningstillgångar uppgick under helåret 2021 till 503 MSEK (505 MSEK under 2020) och avsåg främst nya X 2000. Investeringar avseende immateriella tillgångar uppgick under helåret till 99 MSEK (169 MSEK under 2020) och avsåg anpassning av IT-system.

Totala investeringar helåret 2021, MSEK

Sjs nya X 2000 – en hållbar investering

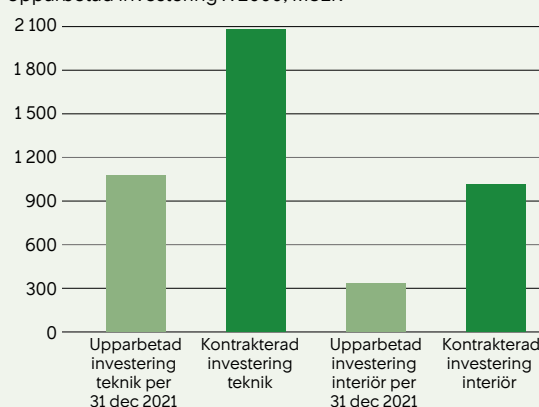
SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

Inom teknikuppgaderingen pågår ombyggnation av det åttonde tågsättet. Fyra tågsätt är övertagna och ett fordon har tagits i trafik. De aktiviteter som krävs för att kunna ansöka om myndighetsgodkännande för trafik i Danmark har slutförts. De första två tågsätten som har genomgått interiörmmodernisering har övertagits och produktion på efterföljande tågsätt pågår.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar och dörrsystem.

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och det första tåget som genomgått både teknikuppgadering och interiörmmodernisering togs i trafik under fjärde kvartalet 2021. Per den 31 december 2021 hade sedan projektstart totalt 1 076 MSEK upparbetats avseende teknik och 332 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Denna delårsrapport har upprättats i enlighet med IAS 34 "Delårsrapportering" och Årsredovisningslagen. Moderbolagets delårsrapport är upprättad enligt Årsredovisningslagen, kapitel 9, och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. De tillämpade redovisningsprinciperna överensstämmer med de som presenteras i Sjs Års - och hållbarhetsredovisning 2020 som finns tillgänglig på www.sj.se.

Nya eller ändrade redovisningsstandarder bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Ändrad uppdelning av intäkter

Från och med 1 januari 2021 utgår uppdelningen av intäkter i Sjs finansiella rapporter från SJ-koncernens olika intäktsströmmar. Koncernens huvudsakliga intäktsströmmar är biljettförsäljning, trafikavtalsintäkter, mat och dryck och övrigt. Tidigare utgick uppdelningen av intäkterna från Sjs affärsmodell och var uppdelad på kommersiell trafik, upphandlad trafik samt övrigt. Den nya uppdelningen är bättre kopplad till vilken affärsrisk SJ står samt vilken möjlighet SJ har att påverka intäkterna.

Not 2: Intäkter

	1 okt – 31 dec 2021					1 okt – 31 dec 2020				
	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	Summa	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	Summa
MSEK										
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>										
Vid en given tidpunkt	1 466	-	39	76	1 581	754	-	15	61	830
Över tid	62	858	-	-	919	71	488	-	-	559
Summa nettoomsättning	1 528	858	39	76	2 500	824	488	15	61	1 388

	1 jan – 31 dec 2021					1 jan – 31 dec 2020				
	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	Summa	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	Summa
MSEK										
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>										
Vid en given tidpunkt	4 023	-	94	217	4 334	3 371	-	86	119	3 576
Över tid	238	2 716	-	-	2 953	327	1 626	-	-	1 953
Summa nettoomsättning	4 260	2 716	94	217	7 287	3 698	1 626	86	119	5 529

Uppdelningen av intäkter utgår från Sjs olika intäktsströmmar. SJ erhåller merparten av intäkterna från biljettförsäljning, trafikavtal samt mat och dryck. Biljettintäkterna erhålls inom kommersiell trafik och inom vissa trafikavtal. Trafikavtalsintäkter avser intäkter som erhålls från regionala kollektivtrafikmyndigheter och nationell trafikupphandlingsmyndighet avseende trafik som upphandlats. Intäkter för mat och dryck avser intäkter från försäljning ombord.

Prestationsåtagandet för biljettintäkter bedöms vara uppfyllt i samband med att resan inträffar, periodkort redovisas över tid. För trafikavtalsintäkter bedöms prestationsåtagandet avseende åtagandet mot trafikupphandlingsmyndigheten uppfyllas löpande under kontraktstiden. För intäkter från mat och dryck bedöms prestationsåtagandet vara uppfyllt vid försäljningstillfället.

Not 3: Upplysning om finansiella instrument

Verkligt värde

De finansiella instrument som värderas till verkligt värde avser derivatinstrument, obligationer och andra långfristiga fordringar som uppgår till 350 MSEK (817 MSEK per 31 december 2020) och tillhör nivå 2 i verkligt värde hierarkin.

För finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde anses det bokförda värdet vara en rimlig uppskattning av verkligt värde. Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig STIBOR-baserad ränta antas skuldernas storlek vara en korrekt bedömning av det verkliga värdet. Information om redovisningsprinciper och de metoder som använts för att beräkna verkligt värde finns beskrivet i not 15 i Sjs Års - och hållbarhetsredovisning 2020.

Upplåning

Sammanställning över upplåning och kreditlöften:

MSEK	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Upplåning	Facilitetsram	Upplåning	Facilitetsram
Upplåning	2 159	-	2 254	-
Leasingskuld	582	-	740	-
Revolverande kreditfacilitet	-	3 000	-	1 500
Checkräkningskredit	-	100	-	100
Summa	2 741	3 100	2 994	1 600

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Okt-dec 2021	Okt-dec 2020	Helår 2021	Helår 2020
Nettoomsättning	1 753	957	4 668	4 184
Övriga rörelseintäkter	348	-19	475	230
Summa rörelsens intäkter	2 101	938	5 143	4 414
Personalkostnader	-575	-666	-2 111	-2 185
Av- och nedskrivningar	-262	-172	-684	-635
Övriga kostnader	-1 059	-850	-3 190	-3 405
Summa kostnader	-1 896	-1 688	-5 985	-6 225
Rörelseresultat	205	-750	-842	-1 811
Resultat från andelar i koncernbolag	-165	-	-165	-
Resultat från andelar i intressebolag	17	-	17	-
Finansiella intäkter och kostnader	4	6	7	1
Resultat efter finansnetto	61	-745	-983	-1 810
<i>Bokslutsdispositioner:</i>				
Lämnade koncernbidrag	-13	-23	-13	-23
Erhållna koncernbidrag	60	67	60	67
Periodiseringsfond	-	384	-	384
Summa bokslutsdispositioner	47	428	47	428
Resultat före skatt	108	-317	-936	-1 382
Aktuell skatt	-55	55	160	283
Periodens resultat	53	-261	-776	-1 099

Kommentarer till moderbolagets resultaträkning

Resultatutveckling fjärde kvartalet 2021.

Moderbolaget SJ ABs verksamhet består av tågtrafik med därtill förenlig verksamhet samt huvudkontorets funktioner. Intäkter från biljettförsäljning och trafikavtalsintäkter utgör de dominerande intäktskällorna.

Fjärde kvartalets rörelseresultat har förbättrats kraftigt och uppgår till 205 MSEK (-750). Kvartalet påverkades av coronapandemin och de åtgärder myndigheterna vidtagit för att minska smittspridningen om än i mindre omfattning än motsvarande kvartal föregående år.

Resandet har ökat under kvartalet från en extremt låg nivå vilket påverkat biljettintäkterna och rörelseresultatet positivt jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Övriga rörelseintäkter ökade på grund av statligt bidrag avseende retroaktiv nedsättning av banavgifter. Periodens personalkostnad har minskat jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Minskningen förklaras mestadels av den avsättning för kostnadsbesparande

åtgärder som redovisades föregående år och som justerats ned med 50 MSEK i år. Medelantal anställda i moderbolaget uppgick per 31 december till 2 782 (2 847 under samma period 2020).

Det högre kostnadsutfallet förklaras främst av avsättning för framtida osäkerhet avseende vissa avtal inom upphandlad trafik och nedskrivning av tillhörande tillgångar. Detta då förutsättningarna för avtalen har förändrats bland annat på grund av det lägre resandet under coronapandemin.

Även andelar i koncernbolag har skrivits ned med 165 MSEK till följd av osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik.

Resultat före skatt uppgick till 108 MSEK (-317). Aktuell skatt för perioden uppgick till -55 MSEK (55).

Periodens resultat uppgick till 53 MSEK (-261).

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	31 dec 2021	31 dec 2020
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	4 916	4 964
Immateriella anläggningstillgångar	287	341
Finansiella anläggningstillgångar	255	340
Summa anläggningstillgångar	5 459	5 645
Omsättningstillgångar		
Varulager	6	8
Kortfristiga fordringar	982	645
Kortfristiga placeringar	259	773
Kassa och bank	1 047	1 621
Summa omsättningstillgångar	2 294	3 047
SUMMA TILLGÅNGAR	7 753	8 692
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital	2 890	3 664
Obeskattade reserver		
Perioderingsfond	-	-
Summa obeskattade reserver	-	-
Skulder		
Avsättningar	794	898
Långfristiga skulder	1 819	2 167
Kortfristiga skulder	2 250	1 962
Summa skulder	4 863	5 028
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	7 753	8 692

Kommentarer till moderbolagets balansräkning

Jämförelsetal avseende kommentarer till moderbolagets balansräkning är den 31 december 2020.

Immateriella anläggningstillgångar har minskat främst på grund av nedskrivning av tillgångar kopplade till avtal inom upphandlad trafik.

Finansiella anläggningstillgångar har minskat på grund av nedskrivning av aktier i dotterbolag till följd av framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik. Minskningen har motverkats i viss utsträckning av uppskjuten skattefordran hänförlig till framtida underskottsavdrag.

Kortfristiga placeringar uppgick till 259 MSEK (773), där minskningen främst förklaras av att kortfristiga placeringar om 513 MSEK har förfallit samt avyttrats för att stärka moderbolagets likviditet.

Avsättningar uppgår till 794 MSEK (898). Minskningen beror mestadels på uppskjuten skatteskuld om 91 MSEK, att den avsättning för kostnadsbesparande åtgärder som redovisades föregående år har minskat med 78 MSEK samt av att avsättningen för värdebevis och kundlojalitetsprogramet SJ Prio har minskat. Minskningen motverkas i viss utsträckning av avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik om 195 MSEK.

Eget kapital i moderbolaget var 2 890 MSEK (3 664). Förändringen beror på periodens resultat.

Koncernöversikt per kvartal i siffror¹

	Q4 2021	Q3 2021	Q2 2021	Q1 2021	Q4 2020	Q3 2020	Q2 2020	Q1 2020	Q4 2019
Rörelsens intäkter, MSEK	2 900	2 037	1 673	1 454	1 489	1 594	933	1 916	2 309
- varav nettoomsättning, MSEK	2 500	1 999	1 486	1 301	1 388	1 359	868	1 914	2 308
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 971	-2 005	-2 088	-2 106	-2 339	-1 883	-1 589	-1 988	-2 111
Rörelseresultat, MSEK	-71	32	-415	-652	-850	-289	-656	-72	186
Rörelsemarginal, %	-2,4	1,6	-24,8	-44,9	-57,1	-18,1	-70,4	-3,8	8,1
Periodens resultat, MSEK	-142	24	-334	-512	-680	-220	-489	-101	132
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	-35,5	6,0	-83,6	-128,1	-170,0	-55,1	-122,4	-25,3	33,0
Periodens kassaflöde, MSEK	281	-155	-235	-449	1 183	362	-633	506	-156
Investeringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar, MSEK	-162	-144	-152	-144	-209	-162	-123	-179	-222
Finansiella mål									
Avkastning på operativt kapital, % (mål >7%)	-24,6	-41,8	-48,8	-54,1	-41,5	-18,3	-7,6	12,4	16,2
Nettoskuldsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,54	0,60	0,59	0,45	0,19	0,04	0,00	-0,12	-0,14
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	-	n/a	n/a	n/a	-	n/a	n/a	n/a	-
Avstämning operativt kapital och avkastning operativt kapital									
Genomsnittligt eget kapital	2 973	3 245	3 639	4 077	4 541	4 858	4 993	5 042	4 949
Genomsnittliga räntebärande avsättningar	143	145	147	148	151	154	155	157	157
Genomsnittliga övriga räntebärande skulder ²	2 841	2 919	2 632	2 346	2 043	1 743	1 796	1 844	1 916
Genomsnittliga likvida medel	-985	-1 144	-1 053	-860	-657	-322	-293	-389	-416
Genomsnittliga övriga räntebärande tillgångar	-481	-649	-847	-1 183	-1 575	-1 898	-2 092	-2 042	-1 841
Genomsnittligt operativt kapital	4 491	4 516	4 518	4 528	4 503	4 535	4 560	4 612	4 765
Rörelseresultat, R12	-1 106	-1 885	-2 206	-2 447	-1 867	-831	-345	570	772
Avkastning operativt kapital, %	-24,6	-41,8	-48,8	-54,1	-41,5	-18,3	-7,6	12,4	16,2
Avstämning nettoskuld och nettoskuldsättningsgrad									
Räntebärande avsättningar	140	142	143	146	147	149	150	152	160
Övriga räntebärande skulder ²	2 742	2 758	2 849	2 954	3 023	1 607	1 704	1 767	1 854
Likvida medel	-1 064	-783	-938	-1 173	-1 622	-439	-77	-710	-204
Övriga räntebärande tillgångar	-351	-397	-385	-494	-846	-1 126	-1 768	-1 807	-2 557
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	1 467	1 720	1 670	1 433	703	191	10	-598	-747
Eget kapital	2 715	2 860	2 830	3 156	3 652	4 334	4 559	5 056	5 170
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,54	0,60	0,59	0,45	0,19	0,04	0,00	-0,12	-0,14
Avstämning betalningsberedskap⁶									
Likvida medel	1 064	783	938	1 173	1 622	439	77	710	204
Ej utnyttjade kreditlöften	3 100	3 100	3 100	1 600	1 600	1 600	1 600	100	100
Betalningsberedskap, MSEK	4 164	3 883	4 038	2 773	3 222	2 039	1 677	810	304
Icke-finansiella nyckeltal									
Medelantal anställda	4 504	4 571	4 537 ³	4 517	4 191	4 018 ⁴	3 810 ^{3,4}	3 843	3 800
Sjukfrånvaro, Sverige, % (R12)	6,9	6,6	6,4 ³	6,5	6,5 ⁵	6,2	5,8 ³	5,3	4,9
Punktlighet långdistanståg, Sverige (fjärr- och nattåg), 5 min, %	82	88	90	90	88 ⁵	86	86	89	85
Punktlighet medeldistanståg, Sverige (regionaltåg), 5 min, %	90	92	92	93	93 ⁵	93	95	95	92
Punktlighet kortdistanståg, Sverige (pendeltåg), 3 min, %	92	95	95	96	95 ⁵	96	96	95	94

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2020 sidorna 107-108.

2. Avser räntebärande skulder och leasingskulder i koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag.

3. Perioden är bruten en månad tidigare än vad som anges (exempelvis utfall för Q2 avser mars-maj).

4. Anställda som korttidsarbetat under perioden har inkluderats i medelantal anställda.

5. Utfallet är exklusive SJ Öresund, som hade trafikstart den 13 december 2020.

6. Betalningsberedskap består av likvida medel och ej utnyttjade kreditlöften. Betalningsberedskap beskriver koncernens tillgängliga likvida medel.

Försäkran

Styrelsen och den verkställande direktören försäkrar att rapport över fjärde kvartalet och helåret 2021 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 9 februari 2022

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Lennart Käll
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Ulrika Nordström
Styrelseledamot

Ulrik Svensson
Styrelseledamot

Klas Wåhlberg
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetsagarrepresentant

Hans Pilgaard
Arbetsagarrepresentant

Stefan Zetterlund
Arbetsagarrepresentant

Monica Lingegård
Verkställande direktör

Denna rapport har ej varit föremål för granskning av företagets revisorer.

Kalendarium

Års- och hållbarhetsredovisning 2021	16 mars 2022	För frågor kring rapporten, vänligen kontakta Sjs presstjänst på 010-751 51 84.
Rapport för första kvartalet 2022	27 april 2022	
Årsstämma 2022	27 april 2022	
Rapport för andra kvartalet 2022	15 juli 2022	Ekonomisk information beställs från SJ AB, Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även på sj.se.
Rapport för tredje kvartalet 2022	28 oktober 2022	

SJ för människor närmare varandra, varje dag

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. SJ är ett av Sveriges grönaste varumärken och en del av lösningen för att klimatmålen ska nås. Koncernens 5 400 medarbetare i Sverige och Norge bidrar alla till ökat tågresande – framtidens sätt att resa.

Som marknadsledande tågoperatör knyter SJ ihop Sverige, Norge, liksom Skandinaviens huvudstäder och varje dag möts våra kunder och medarbetare på någon av våra 1 600 avgångar från över 400 stationer. SJ ägs av svenska staten och har som uppdrag att driva lönsam persontrafik på järnväg.

Vision:

Ett SJ att lita på och längta till

Affärsidé:

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt,
Enkelt, Mänskligt
och Härligt

Syfte:

Vi för människor närmare varandra, varje dag